

De Jeugdpeiling is een instrument met als doel op systematische wijze ontwikkelingen en trends in riskante gewoonten van jongeren in kaart te brengen. Hierbij is de aandacht gericht op gedrag met betrekking tot risicofactoren die een meer dan gemiddelde kans geven op verlies van maatschappelijke binding en op het ontstaan van problemen op één of meer leefgebieden van jongeren; in de thuissituatie, op school, in de vrije tijd en in de omgang met leeftijdsgenoten. In het bijzonder gaat de aandacht uit naar riskante gewoonten met betrekking tot gezondheid, leefstijl en criminaliteit.

De Jeugdpeiling is eerder uitgevoerd in 1996 en 1998. De Jeugdpeiling bestaat uit een schriftelijke enquête voor jongeren met vragen over school en gezin, vriendengroep, gezondheid, leefstijl en criminaliteit.

Aan de Jeugdpeiling 2002 hebben ruim 2.600 jongeren in de leeftijd van 9 tot en met 17 jaar deelgenomen. De resultaten van deze peiling worden gepresenteerd in de volgende fact sheets:

- 1 **Jongeren in de stad**
- 2 **Achtergrond en thuissituatie**
- 3 **Leefstijl**
- 4 **Jongeren en school**
- 5 **Criminaliteit**
- 6 **Sport en vrijetijdsbesteding**
- 7 **Ouders en vrienden**
- 8 **Cumulatie van problematiek**
- 9 **Conclusies en aanbevelingen**

Leefstijl

Deze fact sheet gaat in op enkele aspecten van leefstijl met betrekking tot riskant gedrag te weten: roken, drinken van alcohol, het gebruik van (soft)drugs, gokken en seksuele activiteiten. Verschillende vormen van riskant gedrag worden met elkaar vergeleken en in verband gebracht met enkele achtergrondkenmerken. Ook wordt aandacht besteed aan leefstijl in relatie tot geestelijke en lichamelijke gezondheid.

Roken, drinken en gokken

Nagegaan is hoeveel en hoe vaak jongeren uit de gemeente Groningen roken, drinken en gokken. Hierbij is een onderverdeling gemaakt naar een aantal achtergrondkenmerken (tabel 1).

Roken

Van de jongeren tussen 12 en 17 jaar blijkt 6 procent af en toe en 11 procent dagelijks te roken. Roken is op het basisonderwijs (nog) niet aan de orde, onder de leeftijdsgroep van 9-11 jaar geeft niemand aan te roken. Het aandeel rokers neemt toe met de leeftijd. Van de jongeren van 16-17 jaar rookt 30 procent. Het schooltype vertoont ook een samenhang met rookgedrag. Op het VWO wordt bijvoorbeeld duidelijk minder gerookt dan op het MBO (respectievelijk 9 tegen 32 procent). Dat op het MBO vaker wordt gerookt, wordt voor een belangrijk deel verklaard doordat de gemiddelde leeftijd van de leerlingen binnen dit type onderwijs hoger is dan op de andere schoolsoorten.

Het aandeel meisjes dat rookt is groter dan het aandeel bij de jongens, 20 tegen 14 procent. In 1998 was dit ook het geval. Voor zover bekend is daarvoor het aandeel rokende jongens altijd groter geweest dan het percentage meisjes dat rookte.

Etniciteit hangt niet samen met het rookgedrag. Onder Nederlanders wordt evenveel gerookt als onder niet-Nederlanders.

Rookgedrag en de gezinssituatie hebben een zwak tot matig verband. Onder jongeren uit een onvolledig gezin wordt iets meer gerookt dan onder jongeren uit een volledig gezin, 22 tegen 16 procent. Gezinsinkomen hangt ook samen met het rookgedrag van jongeren. Jongeren uit gezinnen met een laag inkomen roken met 24 procent duidelijk vaker dan jongeren uit gezinnen met een midden of hoog inkomen. Tussen jongeren uit de verschillende stadsdelen bestaat weinig verschil als het gaat om rookgedrag. Alleen in het stadsdeel Korreweg / Oosterpark en in Lewenborg roken de jongeren vaker. Bijna een kwart van deze jongeren rookt af en toe tot dagelijks.

Het gemiddeld aantal sigaretten dat per dag wordt gerookt bedraagt 9,8 (tabel 2). Het gemiddelde neemt toe met de leeftijd, van 5,5 voor 12-13 jarigen tot 11,5 sigaretten gemiddeld per dag voor de 16-17 jarigen.

Tussen jongens en meisjes is geen verschil geconstateerd in het gemiddeld aantal sigaretten per dag. Binnen de leeftijdscategorieën zijn echter wel verschillen te ontdekken. Op jongere leeftijd roken jongens gemiddeld duidelijk minder dan meisjes. Na het 16e levensjaar is deze achterstand ingehaald en is het gemiddelde onder de jongens iets hoger (12 tegen 11).

Alcohol

Ook drinkgedrag hangt sterk samen met de leeftijd. In het basisonderwijs (9-11 jaar) wordt nagenoeg niet gedronken (2 procent). Daarna neemt het percentage dat wel eens alcohol drinkt snel toe, tot 84 procent voor de 16-17 jarigen. Leerlingen van het MBO drinken duidelijk vaker alcohol dan leerlingen van andere opleidingen. Op het MBO heeft 90 procent van de leerlingen wel eens alcohol gedronken. Evenals bij het roken wordt dit voor een deel verklaard doordat de gemiddelde leeftijd van de leerlingen op het MBO hoger is.

Meer meisjes dan jongens drinken wel eens een glas alcohol (62 tegen 51 procent).

Jongeren met een niet-Nederlandse achtergrond drinken minder vaak dan Nederlandse jongeren (46 tegen 61 procent). Culturele en religieuze verschillen liggen hier waarschijnlijk aan ten grondslag.

De gezinssituatie hangt niet samen met het drinken van alcohol. In volledige en onvolledige gezinnen is het percentage jongeren dat wel eens alcohol drinkt nagenoeg gelijk.

Ook voor verschillende inkomensgroepen is het verschil klein.

Binnen de stadsdelen is ook weinig verschil te ontdekken in het aandeel jongeren dat wel eens alcohol drinkt. Jongeren uit de Binnenstad/Centrum drinken iets vaker alcohol, 66 procent drinkt wel eens een glas tegen 55 procent gemiddeld.

Gemiddeld drinken jongeren 3,4 glazen alcohol per week. Het gemiddelde is afhankelijk van de leeftijd. Jongeren van 12-13 jaar drinken gemiddeld 0,4 glazen per week, voor 16-17 jaar is dit gemiddeld 5,5.

Minder jongens dan meisjes drinken wel eens alcohol, maar de jongens die wel drinken, consumeren gemiddeld per week ruim meer dan de meisjes (4,7 tegen 2,3 glazen per week). Tot aan het 16e levensjaar ligt de gemiddelde consumptie bij de meisjes nog hoger dan bij de jongens. Daarna schiet het gemiddelde aantal glazen per week onder de jongens omhoog. Op 16-17 jarige leeftijd drinken jongens gemiddeld 8,4 glazen per week, bij meisjes van die leeftijd ligt het gemiddelde op 3,3.

Gokken

Van de jongeren heeft een kwart het afgelopen jaar wel eens geld in een fruitautomaat gegooid. Gokken op een fruitautomaat hangt zo goed als niet samen met de leeftijd. Het percentage gokkers neemt marginaal toe, naarmate de jongeren ouder worden.

Binnen het schooltype is een aantal verschillen te zien in het aandeel dat wel eens gokt. Op het VWO wordt met 20 procent van de leerlingen minder gegokt dan gemiddeld. Op het Voortgezet Speciaal Onderwijs wordt daarentegen door

ruim meer leerlingen dan gemiddeld wel eens een gokje gewaagd (39 procent). Spelen op een fruitautomaat is vooral een jongenszaak. Een derde van de jongens heeft het afgelopen jaar wel eens gegokt, bij de meisjes is dit aandeel een vijfde.

De overige achtergrondkenmerken, etnische achtergrond, gezinssituatie, gezinsinkomen en woonwijk vertonen geen samenhang met het aandeel jongeren dat wel eens gokt.

Tabel 1 Rook-, drink-, en gokgedrag naar achtergrondkenmerken

	Rookt af en toe tot dagelijks	Drinkt wel eens (een glas) alcohol	Afgelopen jaar gegokt (fruitautomaat)
<i>Leeftijd</i>			
9-11	2%		
12-13	3%	23%	24%
14-15	18%	62%	27%
16-17	30%	84%	28%
<i>Schoolsoort</i>			
VWO	9%	56%	20%
HAVO	17%	62%	26%
MBO	32%	90%	33%
VMBO, theoretische leerweg	19%	55%	29%
VMBO, beroepsgerichte leerweg	22%	54%	33%
Voortgezet Speciaal Onderwijs	20%	35%	39%
<i>Geslacht</i>			
Jongen	14%	52%	33%
Meisje	20%	61%	20%
<i>Etnische achtergrond</i>			
Nederlands	18%	61%	27%
Niet-Nederlands	17%	46%	24%
<i>Gezinssituatie</i>			
Volledig	16%	57%	27%
Onvolledig	22%	58%	24%
<i>Inkomen</i>			
Hoog	13%	60%	27%
Midden	14%	59%	26%
Laag	24%	63%	25%
<i>Stadsdeel</i>			
Binnenstad/Centrum	19%	66%	22%
Korreweg / Oosterpark	23%	55%	29%
Noord West	16%	55%	26%
Noorddijk:	17%	60%	29%
Beijum	14%	55%	28%
Lewenborg	24%	62%	23%
Zuid	17%	51%	24%
Hoogkerk	14%	62%	23%

Tabel 2 Gemiddeld aantal sigaretten per dag (rokers)

	Jongen	Meisje	Totaal
<i>Leeftijd</i>			
12-13 jaar	2,7	7,6	5,5
14-15 jaar	8,0	9,1	8,7
16-17 jaar	12,1	11,0	11,5
Totaal	9,9	9,8	9,8

Tabel 3 Gemiddeld aantal glazen alcohol per week (drinkers)

	Jongen	Meisje	Totaal
<i>Leeftijd</i>			
12-13 jaar	0.2	0.5	0.4
14-15 jaar	1.5	1.8	1.7
16-17 jaar	8.4	3.3	5.5
Totaal	4,7	2,3	3,4

Tabel 4 Overzicht van percentage van gebruik en aanbod van de diverse soft- en harddrugs (12-17 jaar)

	hasj	valium ed.	XTC	speed	LSD	paddo's	GHB	cocaine	heroïne
<i>Drugsgebruik</i>									
Gebruik laatste jaar	12,5%	0,1%	0,5%	0,1%	0,0%	0,6%	0,0%	0,2%	0,1%
<i>Koopadres drugs (gebruikers)</i>									
(Bij vrienden) thuis	47%	0%	67%	56%	-	37%	-	n.g.	n.g.
In een coffeeshop	52%	0%	0%	0%	-	43%	-	n.g.	n.g.
Speciaal adresje	20%	100%	23%	77%	-	34%	-	n.g.	n.g.
Op school	14%	0%	0%	0%	-	23%	-	n.g.	n.g.
<i>Aanbod drugs</i>									
Nooit aangeboden	66,9%	98,5%	94,0%	98,0%	98,8%	94,5%	99,1%	96,8%	99,3%
(Bij vrienden) thuis	18,5%	1,1%	1,3%	1,0%	0,4%	2,9%	0,0%	0,8%	0,1%
Op school	18,4%	0,2%	1,2%	0,1%	0,4%	2,5%	0,1%	0,4%	0,2%
Op straat	13,2%	0,6%	2,8%	0,7%	0,4%	1,6%	0,6%	2,1%	0,6%
Café/disco	8,8%	0,3%	3,3%	0,8%	0,5%	0,8%	0,7%	1,4%	0,2%
Houseparty	1,3%	0,1%	1,3%	0,4%	0,1%	0,2%	0,1%	0,3%	0,0%
Coffeeshop	3,2%	0,0%	0,1%	0,0%	0,0%	0,7%	0,0%	0,0%	0,0%

n.g. : niet gevraagd

Drugsgebruik en aanbod

In de enquête zijn vragen opgenomen over het gebruik van (soft)drugs. Naast het gebruik is gevraagd waar (soft)drugs worden gekocht. Ook is gevraagd of de jongeren de drugs wel eens aangeboden hebben gekregen en op welke plaats.

Softdrugs

De vragen over het gebruik van softdrugs zijn aan zowel jongeren van 9-11 jaar als jongeren van 12-17 jaar gesteld. Van de 9-11 jarigen blijkt niemand aan te geven het afgelopen jaar hasj of wiet te hebben gebruikt. Op die leeftijd speelt softdruggebruik nog geen rol.

Van de jongeren tussen 12 en 17 jaar heeft 12 procent wel eens softdrugs gebruikt in het laatste jaar (tabel 4). Wanneer nader wordt ingezoomd op de leeftijd is te zien dat het aandeel gebruikers snel toeneemt naarmate de jongeren ouder worden. Van de 12-13 jarigen heeft 2 procent wel eens softdrugs gebruikt. Dit aandeel loopt op naar 11 procent voor de 14-15 jarigen en stijgt verder naar 23 procent voor jongeren van 16-17 jaar.

Geslacht en etnische achtergrond hangen niet samen met het softdruggebruik.

Gezinsituatie doet dit wel. Jongeren uit onvolledige gezinnen blowen vaker dan jongeren uit volledige gezinnen (17 tegen 10 procent). Ook inkomen hangt samen met softdruggebruik. Met 21 procent gebruiken jongeren uit een gezin met een laag inkomen ruim vaker dan gemiddeld. Tevens is verschil te ontdekken tussen de stadsdelen wanneer het gaat om het percentage jongeren dat softdrugs gebruikt. Het aandeel blowende jongeren is in de stadsdelen Binnenstad/Centrum (17 procent), Korreweg / Oosterpark (17 procent) en Zuid (17 procent) groter dan gemiddeld. In Hoogkerk is het aandeel jongeren dat softdrugs gebruikt 6 procent en daarmee ruim lager dan gemiddeld.

Hasj en wiet worden vaak in een coffeeshop gekocht (52 procent), of van vrienden (47 procent). Een vijfde koopt ook wel eens op een speciaal adresje (particuliere verkoop). Het kopen van softdrugs op school komt met 14 procent ook met enige regelmaat voor.

Een derde van de jongeren van 12-17 jaar heeft wel eens hasj of wiet aangeboden gekregen. In veel gevallen wordt het aanbod gedaan op school of bij vrienden thuis. Maar ook op straat of in een café/disco wordt aan jongeren regelmatig softdrugs aangeboden.

Relatie tussen de diverse vormen van risicogedrag

Overige drugs

Het gebruik van andere soorten drugs komt volgens de ondervraagden vrijwel niet voor. Van deze soorten worden paddo's en XTC nog het meest gebruikt. In nagenoeg alle gevallen gaat het om 16-17 jarigen. Een aandeel van 0,6 procent heeft het afgelopen jaar wel eens een paddo geconsumeerd en 0,5 procent heeft het afgelopen jaar wel eens een XTC-pil genomen.

Van de jongeren van 12-17 jaar heeft zes procent wel eens XTC aangeboden gekregen en 5 procent wel eens paddo's. Ook hier gaat het in meeste gevallen om 16-17 jarigen. Andere drugs worden nauwelijks aangeboden. Drie procent heeft wel eens een cocaïne aanbod gehad, bij de andere drugsoorten is dat allemaal lager dan twee procent. XTC wordt in de meeste gevallen op straat, of in een café/disco aangeboden.

Uitgaande van het rookgedrag is nagegaan in hoeverre er een relatie bestaat tussen de diverse vormen van risicogedrag. Daartoe is voor rokers en niet-rokers gekeken wat het percentage gokkers, gebruikers van alcohol, softdrugs en andere drugs is. In tabel 5 zijn de diverse percentages weergegeven. De relatie tussen het gebruik van tabak en drugs komt hierin duidelijk naar voren. De sterke relatie tussen roken en softdruggebruik is te verklaren door de wijze waarop cannabisproducten over het algemeen worden gebruikt, maar ook met de andere vormen van risicogedrag zijn er sterke verbanden.

Tabel 5 Relatie diverse vormen risicogedrag naar rokers en niet-rokers (12-17 jaar)

	gokken	alcohol	softdrugs	andere drugs
rookt	49%	94%	40%	5,2%
rookt niet	32%	49%	7%	0,4%

Tabel 6 Mate van seksuele activiteit naar geslacht (12-17 jaar)

Geslachtsgemeenschap	jongen	meisje	Totaal
Nooit	85%	78%	81%
één keer	3%	4%	3%
een paar keer	7%	6%	7%
regelmatig	5%	12%	9%
Totaal	100%	100%	100%

Seksuele activiteit

Seksuele activiteit is ook een aspect van de leefstijl. De mate van seksuele activiteit onder jongeren komt hieronder aan bod. Dit wordt in verband gebracht met het gebruik van voorbehoedsmiddelen.

Bijna 20 procent van de jongeren tussen 12 en 17 jaar is wel eens met iemand naar bed geweest (tabel 6). Meer meisjes dan jongens hebben seksueel contact (22 tegen 15 procent). Ook hebben meisjes vaker geslachtsgemeenschap dan jongens. Van de meisjes heeft 12 procent regelmatig gemeenschap, bij de jongens is dit 5 procent.

Seksuele activiteit en achtergrond

Tabel 6 laat zien dat het aandeel seksueel actieve jongeren snel groeit met de leeftijd. Van de 12-13 jarigen is twee procent wel eens met iemand naar bed geweest, meestal betreft het hier meisjes. Voor jongeren van 16-17 jaar is dit aandeel 43 procent.

Duidelijke verschillen in percentages

Tabel 7 Seksuele actieve jongeren naar achtergrondkenmerken en gebruik voorbehoedsmiddelen (12-17 jaar)

	seksueel actief
Voorbehoedsmiddel	
Altijd	68%
Meestal	15%
Soms	6%
(Vrijwel) nooit	11%
Totaal	100%
Leeftijd	
12-13 jaar	2%
14-15 jaar	10%
16-17 jaar	43%
Schooltype	
VWO	10%
HAVO	17%
MBO	44%
VMBO, theoretische leerweg	15%
VMBO, beroepsgerichte leerweg	24%
Voortgezet Speciaal Onderwijs	15%
Gezinssituatie	
Volledig	16%
Onvolledig	25%
Etnische achtergrond	
Nederlands	18%
Niet-Nederlands	23%

Leefstijl en lichamelijke gezondheid

seksueel actieve jongeren zijn ook te vinden tussen de schooltypen. Het kleinste aandeel seksueel actieven is te vinden binnen het VWO (10 procent). Op het MBO ligt dit percentage met 44 procent veel hoger. Dit heeft deels te maken met de hogere gemiddelde leeftijd van de MBO-leerlingen.

Gezinssituatie en etnische achtergrond vertonen ook enige samenhang met seksuele activiteit. Jongeren uit onvolledige gezinnen gaan iets vaker met iemand naar bed dan jongeren uit volledige gezinnen (25 tegen 16 procent). Verder blijkt dat het aandeel seksueel actieven onder jongeren met een niet-Nederlandse achtergrond iets hoger ligt dan onder Nederlandse jongeren (23 tegen 18 procent).

Ook is nagegaan of tussen de verschillende stadsdelen verschillen zijn te vinden in seksueel actieve jongeren. Dit blijkt nauwelijks het geval.

Voorbehoedsmiddelen

In tabel 7 is ook te zien hoe vaak gebruik wordt gemaakt van voorbehoedsmiddelen wanneer jongeren met elkaar naar bed gaan. Twee derde geeft aan altijd voorbehoedsmiddelen te gebruiken, 15 procent gebruikt deze middelen meestal, 6 procent soms en 11 procent nooit. Dit betekent dat een relatief grote groep van 17 procent regelmatig seksueel actief is en daarbij vaak geen voorbehoedsmiddelen gebruikt.

De leefstijl van jongeren in relatie tot hun lichamelijke gezondheid wordt hieronder belicht. Eerst wordt ingegaan op de lichamelijke gezondheid van de jongeren in het algemeen. Vervolgens wordt bekeken in hoeverre achtergrondkenmerken en gezondheid met elkaar samenhangen. Tot slot worden enkele aspecten van de leefstijl en de lichamelijke gezondheid met elkaar in verband gebracht.

Lichamelijke gezondheid

Het merendeel van de jongeren geeft aan een goede tot uitstekende gezondheid te hebben. Toch bezocht iets minder dan de helft van de jongeren het jaar voorafgaand aan het onderzoek een huisarts, 15 procent een medisch specialist, 3 procent iemand van het RIAGG en 4 procent consulteerde iemand van Jeugdzorg. Naar landelijke maatstaven heeft 9 procent van de jongeren van 12-17 jaar last van overgewicht. Van de 9 tot 11 jarigen is 11 procent te zwaar. Jongens hebben iets vaker last van overgewicht dan meisjes.

In tabel 8 is te zien dat de beoordeling van de eigen lichamelijke gezondheid samenhangt met de leeftijd van de jongeren. Het aandeel dat aangeeft dat de gezondheid uitstekend is neemt duidelijk af naarmate de leeftijd toeneemt, van 54 procent voor de 9-11 jarigen tot 35 procent voor de 16-17 jarigen. Het percentage dat zegt een matige tot goede gezondheid te hebben neemt daarentegen behoorlijk toe, van 22 procent voor de 9-11 jarigen tot 42 procent voor de jongeren van 16-17 jaar.

Gezondheid en achtergrondvariabelen

Naast leeftijd is ook nagegaan of andere achtergrondkenmerken een verband hebben met lichamelijke gezondheid (tabel 9). Dit blijkt voor alle onderzochte kenmerken zo te zijn.

Jongens, jongeren met een Nederlandse achtergrond en jongeren uit volledige gezinnen geven vaker aan in goede gezondheid te zijn dan meisjes, niet-Nederlandse jongeren en jongeren uit een onvolledig gezin. De samenhang met de gezinssituatie is het sterkst.

Verder is een duidelijke samenhang gevonden met het gezinsinkomen. Hoe hoger het inkomen, hoe vaker wordt geantwoord dat de lichamelijke gezondheid zeer goed tot uitstekend is.

Bij schooltype zijn het met name de VMBO (beroepsgerichte leerweg)- en de MBO-leerlingen die minder goed scoren op lichamelijke gezondheid, de leerlingen van het VWO en het Voortgezet Speciaal Onderwijs scoren daarentegen relatief goed.

Jongeren uit Hoogkerk geven duidelijk vaker dan gemiddeld aan dat het met de

Tabel 8 Beoordeling lichamelijke gezondheid

Gezondheid	9-11 jaar	12-13 jaar	14-15 jaar	16-17 jaar
Uitstekend	54%	44%	40%	35%
Zeer goed	24%	29%	27%	23%
Goed	20%	26%	30%	37%
Matig	2%	1%	2%	5%
Slecht	0%	0%	0%	1%
Totaal	100%	100%	100%	100%

Tabel 9 Samenhang lichamelijke gezondheid en achtergrondkenmerken

Achtergrondkenmerk	Lichamelijke gezondheid
Geslacht	+
Etnische achtergrond	+
Gezinssituatie	+
Inkomen	+
Schooltype	+
Stadsdeel	+

o : Geen samenhang

+ : Wel samenhang

Leefstijl en welbevinden

lichamelijke gezondheid zeer goed tot uitstekend is gesteld. Tussen de overige stadsdelen zijn de verschillen gering.

Gezondheid en leefstijl

In tabel 10 zijn enkele leefstijlvariabelen in verband gebracht met de lichamelijke gezondheid. Het percentage jongeren dat aangeeft een zeer goede tot uitstekende gezondheid te hebben is bij degenen die roken, drinken en/of softdrugs gebruiken aanzienlijk lager dan bij de jongeren die deze vormen van riskant gedrag niet vertonen. Bij roken en softdruggebruik is het verschil in percentage groter dan bij het wel of niet drinken van alcohol. De groep die zowel rookt, drinkt als softdrugs gebruikt scoort het slechtst, 45 procent geeft aan een zeer goede tot uitstekende gezondheid te bezitten.

Tabel 10 Leefstijl in samenhang met lichamelijke gezondheid (12-17 jaar)

Leefstijl	Uitstekend/ zeer goed
Rokers	52%
Niet-rokers	69%
Drinkt alcohol	63%
Drinkt geen alcohol	71%
Gebruikt softdrugs	55%
Gebruikt geen softdrugs	68%
Roken, drinken en softdrugs	45%
Niet roken, niet drinken, geen softdrugs	71%
Totaal	65%

Tot slot is ingegaan is op de leefstijl en de mate van psychisch welbevinden. Als maat voor psychisch welbevinden is de KIVPA-score gebruikt. De KIVPA bestaat uit 9 vragen en vormt een meetinstrument voor het psychisch welbevinden. Maximaal kunnen 18 punten worden behaald. Hoe hoger de score, hoe lager het psychisch welbevinden. De vragen zijn alleen gesteld aan 12-17 jarigen. Gemiddeld scoren jongeren een 5,1. De score loopt op met de leeftijd. Op 12-13 jarige leeftijd bedraagt het gemiddelde een 4,8. Dit cijfer neemt toe tot 5,6 voor 16-17 jarigen.

Suicide

Aan de jongeren van 12-17 jaar zijn enkele vragen over het onderwerp zelfmoord gesteld. Een groep van 12 procent geeft aan wel eens zelfmoord te hebben overwogen in het jaar voorafgaand aan het onderzoek. Twee procent geeft aan ook daadwerkelijk een poging tot zelfmoord te hebben gedaan. Niet verwonderlijk is dat jongeren die wel eens zelfmoord hebben overwogen dan wel een poging daartoe hebben gedaan scoren, flink lager scoren op de KIVPA-schaal. Ook hier is het zo dat meisjes, jongeren uit onvolledige gezinnen en jongeren uit minder vermogende gezinnen vaker met de gedachte van zelfmoord spelen. Verder geldt dat deze groep in het algemeen meer riskant gedrag vertoont (roken vaker en gebruiken vaker (soft)drugs). Daarnaast is het schoolverzuim (spijbelen) onder deze groep hoger.

Welbevinden en achtergrond

Voor dezelfde achtergrondkenmerken als bij lichamelijke gezondheid is nagegaan of een samenhang bestaat met de mate van psychisch welbevinden. Voor de etnische achtergrond en het stadsdeel waarin de jongere woonachtig is zijn geen verbanden gevonden, voor de overige variabelen wel.

De samenhang met geslacht is overduidelijk, meisjes scoren gemiddeld aanzienlijk hoger dan jongens (6,1 tegen 3,9). Het verband met de gezinssituatie is minder sterk. Jongeren uit volledige gezinnen scoren gemiddeld 5,0, voor jongeren uit onvolledige gezinnen is de gemiddelde score 5,5.

Inkomen laat weer een duidelijke samenhang zien met de gemiddelde KIVPA-score. Jongeren uit gezinnen met een hoog inkomen scoren gemiddeld een 4,5. Bij jongeren uit gezinnen met een laag inkomen komt dit gemiddelde uit op 6,1. De samenhang met het schooltype is weer minder sterk. Jongeren van het VMBO (beide leerwegen) scoren met een 5,5 iets hoger dan gemiddeld. VWO leerlingen hebben met een 4,8 gemiddeld de laagste score.

Welbevinden en leefstijl

In tabel 11 zijn de gemiddelde KIVPA-scores weergegeven voor de groepen die wel en niet roken, drinken en/of softdrugs gebruiken. Evenals bij gezondheid is de samenhang duidelijk. Jongeren die niet roken, drinken en/of softdruggebruik scoren beter op de KIVPA dan jongeren die dit wel doen. Bij roken en softdruggebruik is het verschil groter dan bij het wel of niet drinken van alcohol. Roken zorgt nog voor het grootste verschil. Niet-rokers scoren gemiddeld een 4,9, terwijl rokers met een 6,4 flink hoger scoren. Bij jongeren die niet roken, niet drinken en geen softdrugs gebruiken neemt het welbevinden nog verder toe. Deze groep scoort gemiddeld een 4,6

Tabel 11 Gemiddelde KIVPA-score naar wel of niet voorkomen van vormen van riskant gedrag (12-17 jaar)

Leefstijl	KIVPA-score
Rokers	6,4
Niet-rokers	4,9
Drinkt alcohol	5,5
Drinkt geen alcohol	4,6
Gebruikt softdrugs	6,2
Gebruikt geen softdrugs	5,0
Roken, drinken en softdrugs	6,5
Niet roken, niet drinken, geen softdrugs	4,6
Totaal	5,1

Colofon

De Jeugdpeiling wordt uitgevoerd in opdracht van de dienst OCSW van de gemeente Groningen en maakt deel uit van het integraal jeugdbeleid. De Jeugdpeiling wordt uitgevoerd door Bureau Onderzoek van de gemeente Groningen.

Contactadres
Dienst OCSW, gemeente Groningen
Postbus 268
9700 AG Groningen
Telefoon (050) 3676296
e-mail: g.de.jong@ocsw.groningen.nl

Tekst
Ard Jan Leeferink
Klaas Kloosterman

Druk
Stadsdrukkerij Groningen

Ontwerp
Extra Bold, Groningen

© maart 2004